

творчого досвіду, активізації його навчальної діяльності, придбання ціннісного ставлення до хімії, а через неї – до природи, життя, здоров'я та іншим загальнолюдським цінностям.

Активна самостійна робота студентів можлива тільки за наявності серйозної і стійкої мотивації. Найсильніший мотивуючий фактор – підготовка до подальшої ефективної професійної діяльності. Розглянемо внутрішні фактори, що сприяють активізації самостійної роботи: корисність виконуваної роботи; участь студентів у творчій діяльності; конкурсах науково-дослідних або прикладних робіт і т. п.

Для активізації пізнавальної діяльності ми використовуємо принцип професійної спрямованості, надання дослідницького характеру всім лабораторним та індивідуальним роботам, розширення освітніх маршрутів за рахунок участі студентів у виконанні наукових досліджень за загальною тематикою «Я хочу жити в якісному світі».

Проектна технологія, заснована на індивідуальному чи колективному виконанні студентами проектних завдань різного типу, пов'язана з функціональним використанням набутих знань. Процес роботи над творчим проектом дозволяє використовувати всі раніше сформовані навички та вміння, інтегрувати фонові знання, максимально залучаючи креативні можливості особистості, такі як постановка задачі, вибір порядку її вирішення, накопичення та аналіз вихідної інформації, визначення основних варіантів вирішення проблеми, формулювання висновків й оформлення їх у логічну форму, їх публічне представлення.

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ В ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

П. Ю. Балабан, к. е. н., професор;

Н. М. Тягунова, к. е. н., професор;

М. П. Балабан, к. е. н., доцент

Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

В умовах глобалізації світової економіки, переходу України на ринкові принципи господарювання конкурентоспроможність

випускників вищих навчальних закладів у значній мірі залежить не лише від знань, отриманих в стінах університету, але і від їх практичної підготовки, яка включає знання та вміння (компетенції), необхідні фахівцям для вирішення професійних завдань.

Для фахівців в галузі торгівлі серед основних із них – формування асортименту товарів, комерційних взаєморозрахунків і товаропросування, управління товарними запасами тощо. Без глибокого вивчення цих процесів на практиці, в умовах оперативної діяльності конкретних торговельних підприємств практично неможливо пройти співбесіди при конкурсному відборі претендентів на посади в сучасних комерційних структурах. При цьому в основу оцінки відповідності вимогам кладуться знання, вміння і практичні навички, якими володіють претенденти на вакантні посади.

На сьогодні склалася ситуація, коли на рівнях «вищі-випускники-роботодавці» кожна ланка живе окремо одна від одної без належної взаємодії та обміну інформацією між ними. У кінцевому результаті вузи готують фахівців, яких роботодавцям доводиться доучувати і переучувати. Як результат, через недовіру до української вищої освіти відбувається значний відтік абітурієнтів для навчання за кордоном.

З врахуванням цього, починаючи з 2014–2015 навчального року в університеті прийнято Концепцію впровадження технології практико-орієнтованої підготовки фахівців, яка передбачає проходження студентами виробничих практик та стажування на підприємствах і в організаціях різних галузей економіки.

Метою запропонованої концепції є створення системи навчання, спрямованої на задоволення потреб роботодавців у конкурентоспроможних випускниках, та яка б забезпечувала випускників гарантованим робочим місцем. В основу концепції покладена маркетингова стратегія, покликана адаптувати діяльність ПУЕТ до потреб цільових замовників – галузей економіки і окремих підприємств.

Вона передбачає, що після закінчення кожного рівня навчання студент має пройти практичну підготовку та скласти кваліфікаційний екзаме́н обов'язково за участю представників

потенційного роботодавця і може отримати після 2 та 3 курсів відповідний документ (сертифікат ПУЕТ) про можливість роботи у роботодавців. При цьому студент проходить практики та стажування, виходячи із послідовності посад майбутньої професії. У нього є можливості займати оплачувані посади. Для цього в навчальному процесі необхідно передбачити гнучкий графік навчального процесу з можливістю пристосування під потреби роботодавця, застосування блочної системи викладання дисциплін.

Одночасно студент виконує курсові роботи, дипломний і магістерський проекти за матеріалами підприємства, де він буде в майбутньому працювати. Не виникає проблем із збором даних, не потрібно створювати «віртуальні підприємства». Зменшуються можливості для плагіату. Наукова робота (як студентів, так і викладачів) стає прив'язаною до практичних потреб роботодавців, що дасть можливість реалізовувати науковий потенціал більш ефективно.

Таким чином, необхідно буде формувати співвідношення між знаннями і навичками, регулювати кількість лекцій і практичних занять з кожної окремої дисципліни виходячи із потреб потенційних роботодавців.

Запровадження Концепції примусить перебудувати прикладну економічну науку під потреби підприємств-замовників завдяки постійним стажуванням викладачів і замовленням випускників університету від практиків.

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ПРОВЕДЕННЯ ВІЇЗНИХ ЗАНЯТЬ НА БАЗІ ДІЮЧИХ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

В. В. Лісіца, к. е. н., доцент;

О. М. Михайленко, к. е. н., доцент

Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

На сучасному етапі в системі вищої освіти велике значення надається практичній підготовці студентів, активізації їх пізна-